

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

22 юни 1972 година*

„Гарантиран доход на възрастните хора”

По дело 1-72

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, от Tribunal du travail (Белгия), в производството, висящо пред този съд между

Rita Frilli, живееща в Брюксел,

и

Белгийската държава

относно тълкуването на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността и на член 2, параграфи 1 и 3 от Регламент № 3 на Съвета от 25 септември 1958 г. относно социалната сигурност на работници мигранти във връзка с прилагането на Белгийския закон от 1 април 1969 г., който установява гарантиран доход за възрастните хора,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н J. Mertens de Wilmars, председател на състав, г-н A. M. Donner, г-н R. Monaco и г-н P. Pescatore (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н H. Maygas,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 16 декември 1971 г., постъпило в Съда на 6 януари 1972 г., Tribunal du travail, Брюксел, отправя по силата на член 177 от Договора за ЕИО, въпроси по отношение на тълкуването на някои разпоредби от Регламент № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2) и на Регламент № 3 на Съвета от 3 декември 1958 г. относно социалната сигурност на работници мигранти (ОВ 1958 г., стр. 561), във връзка с

* Език на производството: френски.

прилагането на Белгийския закон от 1 април 1969 г., който установява гарантиран доход за възрастните хора.

2. С първия въпрос се пита дали доходът, гарантиран от този закон е „социално предимство” по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/1968.

3. Със следващия въпрос се пита дали гарантираният доход, като необлагаемо социално обезщетение, предоставен от държавата на възрастните хора, е „обезщетение за възраст” по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Регламент № 3 или е „социално подпомагане” по смисъла на член 2, параграф 3 от същия регламент.

4. С оглед на специфичния характер на въпросното обезщетение, е уместно да се разгледа най-напред втория въпрос, разглеждането на евентуална квалификация на гарантирания доход по отношение на понятието „социални предимства”, посочено в член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, може да бъде разглеждано само в случай, че се установи, че гарантираният доход не е обезщетение за социална сигурност по смисъла на Регламент № 3.

5. Въпросът за тълкуването, формулиран от Tribunal du travail е повдигнат по повод на закон, чиито предмет е гарантирането на минимален доход за мъжете и жените на възраст съответно най-малко 65 и 60 г., които са нуждаещи се.

6. Това предимство се предоставя на белгийските граждани единствено при условие, че пребивават на националната територия.

7. Въпреки това един чужденец не може да се ползва от закона, освен съгласно двойното условие да бъде гражданин на страна, с която Белгия е сключила по този въпрос споразумение за реципрочност, и да е пребивавал действително в Белгия поне през последните 5 години, които предхождат датата, на която възниква правото на гарантирания доход.

8. От преписката става ясно, че ищцата по главното производство, италианска гражданка, която получава в Белгия пенсия в качеството си на заето лице предвид краткия период на заетост, отговаря на условията за проверка, към която Tribunal du travail възнамерява да пристъпи, изисквани съгласно закона, с изключение на условието за реципрочност, при липсата на споразумение между Италия и Белгия.

9. С оглед на разрешаването на спора, отправен до Tribunal du travail, е необходимо да се квалифицира обезщетението, предвидено от Белгийския закон по отношение на критериите, които определят обхвата на Регламент № 3, за да определи дали условието за реципрочност, предвидено в този закон, може да намери приложение.

10. Въпреки че Съдът не може да квалифицира Белгийския закон в рамките на настоящото производство, той е компетентен да предостави на националната юрисдикция елементите за тълкуване, основани на законодателството на

Общността, които биха могли да го насочат при оценяването на последствията от закона;

11. Съгласно член 1, буква б) от Регламент № 3, упоменатият регламент се прилага по отношение на всички законодателства на държавите-членки, които се отнасят до „схеми и клонове на социалната сигурност”, посочени в параграфи 1 и 2 от член 2.

12. Въпреки това по смисъла на параграф 3 от същия член, регламентът не се прилага по отношение на „социалното и здравното подпомагане”.

13. Въпреки че може да изглежда желателно, от гледна точка на прилагането на Регламента, да се установи ясно разграничаване между законодателните схеми, съответно за социална сигурност и за социално подпомагане, не можем да изключим възможността, че поради тяхното лично приложно поле, поради техните цели и поради техните начини на прилагане, някои законодателства принадлежат едновременно на едната и на другата от двете установени категории, като по този начин избягват общата класификация.

14. Въпреки че по силата на някои от своите характеристики, дадено национално законодателство относно гарантирания доход има определени прилики със социалното подпомагане, и по-специално, когато то включва нуждата като основен критерий за прилагането му и не предвижда никакви изисквания по отношение на периодите на заетост, на членство или на плащане на вноски – въпреки това то се доближава до социалната сигурност защото не предвижда оценяването на всеки отделен случай, което е характеристика на подпомагането, и дава на получателите законово установено положение, даващо им право на помощ, аналогична на пенсиите за възрастните хора, упоменати в член 2 от Регламент № 3.

15. Като взе предвид широкото определение на кръга бенефициенти, едно такова законодателство в действителност изпълнява двойна функция, която се състои, от една страна, в това да гарантира минимум средства за преживяване на лицата, които изцяло се намират извън системата на социалната сигурност, а от друга да гарантира допълнение към прихода на бенефициентите на социални помощи, които са недостатъчни.

16. Съгласно член 2, параграф 1, буква в) от него, Регламент № 3 се прилага по отношение на всички „обезщетения за възраст”.

17. Съгласно член 1, буква т) от упоменатия по-горе регламент, има основание под думата „обезщетения”, в най-общия смисъл, да се разбира всички пенсии и ренти, включително всички елементи, които са задължение на публичните фондове, както и увеличаване, добавки от преизчисляване или допълнителни надбавки.

18. Като има предвид, че един работник на заплата или приравнен работник, които работи през определени периоди от време в една държава-членка, пребивава там и има право на пенсия, законодателните разпоредби, които гарантират на всички

възрастни граждани, право на минимална пенсия, законово защитена, са, що се отнася до работниците, от областта на социалната сигурност, посочена в член 51 от Договора и от приетите регламенти за прилагането на тази разпоредба, като дори едно такова законодателство би могло да избегне тази класификация по отношение на други категории бенефициенти.

19. Следователно липсата на реципрочно споразумение не може да бъде противопоставена срещу такъв работник, като такова условие е несъвместимо с правилото за равноправно третиране, който е един от основните принципи на законодателството на Общността, установен по отношение на това в член 8 от Регламент № 3.

20. Трудностите, които могат да възникнат в светлината на законодателството на Общността от прилагането на глобални системи за социална сигурност, които са проектирани за цялото население, и които се основават на условията за националност и пребиваване, са присъщи на самото естество на такива системи, които едновременно имат за цел да защитят работниците на заплата, които подлежат като такива на социална сигурност и лицата, които не подлежат на такава.

21. Въпреки тези трудности могат да бъдат разрешени в тяхната цялост само в рамките на законодателна намеса на Общността, това обстоятелство няма да може междувременно да накърни правото и задълженията на юрисдикциите да гарантират защитата на работниците мигранти във всички случаи, когато това се окаже възможно при спазването на принципите на социалното законодателство на Общността, но без същевременно да бъде разстройвана въпросната система на националните законодателства.

22. Такъв е случаят поне всеки път, когато едно лице, което има статут на работник на заплата или на приравнен работник, по смисъла на Регламент № 3, е подчинено на, по смисъла на предходната професионална дейност, системата на здравната сигурност на държавата-членка, чието законодателство, от което се изисква гарантиране на възрастните хора на минимален доход;

23. Предвид упоменатото по-горе, не изглежда необходимо да се разглежда първия въпрос, поставен от Tribunal du travail;

По съдебните разноски

24. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване.

25. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред Tribunal du travail, Брюксел, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

като взе предвид пледоариите;

след като изслуша доклада на съдията докладчик;

след като изслуша устните становища на Белгийската държава, на правителството на Италианската република и на Комисията на Европейските общности;

след като изслуша становището на генералният адвокат;

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, по-специално членове 7, 49, 51 и 177 от него;

като взе предвид Регламент № 3 на Съвета относно социалната сигурност на работниците мигранти, по-специално членове 1, 2 и 8 от него;

като взе предвид Протокола относно Статута на Съда на Европейските общности, по-специално член 20 от него;

като взе предвид Процедурният правилник на Съда на Европейските общности,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Tribunal du travail, реши:

- 1. „Гарантираният доход” предоставен съгласно общото законодателство на дадена държава-членка, която гарантира на възрастните хора, пребиваващи в тази държава право на минимална пенсия, трябва да се вземе предвид по отношение на работниците и приравнените работници по смисъла на Регламент № 3, които се ползват от право на пенсия в същата държава, като „обезщетение за възраст” по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от същия регламент;**
- 2. Предоставянето на такова обезщетение на чуждестранен работник, който отговаря на тези условия не зависи от съществуването на споразумение за реципрочност с държавата-членка, на която този работник е гражданин.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 22 юни 1972 година.

Подписи